

**CUVÂNT CĂTRE
CITITORI**

Într-o lume în continuă schimbare, unde tehnologia evoluează cu o rapiditate fără precedent, domeniul criminalisticii nu face excepție. „Criminalistica prin oglinda timpului – Evoluție și inovație în domeniu” își propune să exploreze căile diverse prin care această disciplină a reușit să se adapteze și să răspundă provocărilor contemporane. Într-o eră a informației și tehnologiei, în care criminalitatea adoptă noi forme și complexități, studiul criminalisticii capătă o relevanță și o importanță sporite. „Criminalistica prin oglinda timpului – Evoluție și inovație în domeniu” se dovedește a fi o explorare profundă și pertinentă a transformărilor continue ale acestei discipline esențiale în menținerea ordinii sociale și garantarea justiției.

Cartea de față își propune să gândească în perspectivă asupra modului în care practica criminalisticii a evoluat, de la tehnicile rudimentare utilizate în secolele trecute până la metodele avansate de investigare de astăzi. De asemenea, reunește contribuții ale unor experți în domeniu, care ne oferă o privire cuprinzătoare asupra inovațiilor tehnologice ce au modelat această ramură a științelor judiciare, aducând un omagiu adus progreselor realizate de-a lungul timpului în domeniul criminalisticii, evidențiind nu doar metoda tradițională de investigare, ci și noile tehnici și instrumente inovatoare care au revoluționat modul în care înțelegem și combatem criminalitatea.

Fiecare capitol invită cititorul să reflecteze asupra provocărilor întâlnite de-a lungul timpului, asupra impactului legislației și asupra necesității de a adapta instrumentele de investigare la noile realități sociale și tehnologice, reflectând interacțiunea dintre istoria criminalisticii și progresele tehnologice, subliniind impactul lor asupra cercetării și soluționării cazurilor penale. Prin analiza cazurilor reprezentative și a metodologiilor emergente, această lucrare ilustrează importanța interconectivității dintre evoluția științelor criminalistice și progresul societății în ansamblu.

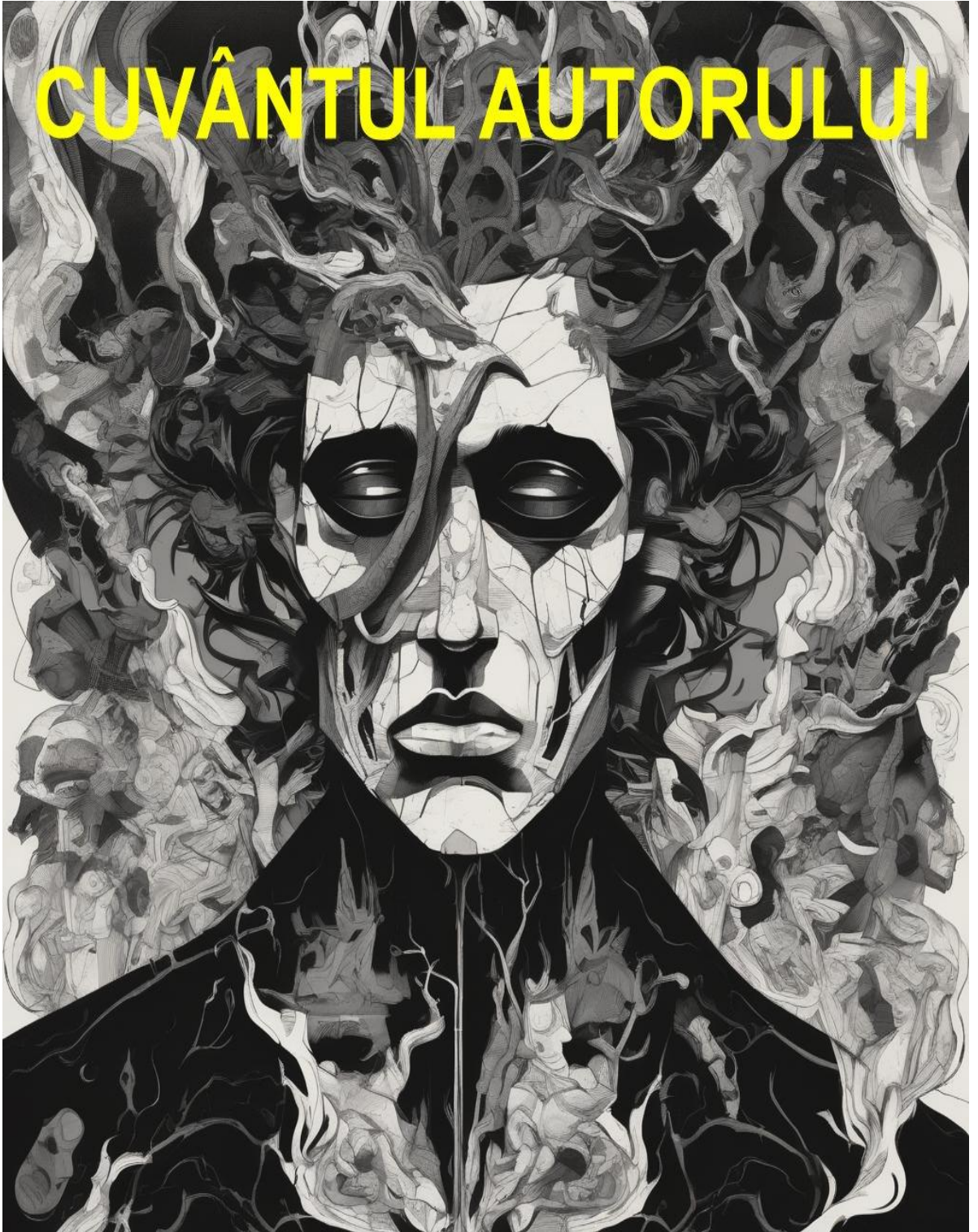
Prin intermediul acestor studii de caz, al cercetărilor recente și al analizei critice, această lucrare își propune să ofere cititorilor o bază solidă în înțelegerea modului în care trecutul influențează prezentul și cum inovațiile tehnice conturează viitorul criminalisticii. Sper ca această carte să devină o resursă valoroasă pentru studenți, practicieni și toți cei interesați de fascinanta lume a criminalisticii.

Vă invit să pătrundeți în paginile acestei lucrări, să reflectați asupra evoluției domeniului și să fiți inspirați de inovațiile ce transformă modul în care vedem justiția, să descoperiți aceste pagini și să vă lărgiți orizonturile cunoașterii! Sper ca acest volum să inspire nu doar studenții și specialiștii, ci și toți cei interesați de fascinanta lume a criminalisticii.

Fie ca această carte să vă servească drept ghid în explorarea continuă a acestui domeniu dinamic și vital.

**Prof. univ. dr.
TUDOREL BUTOI**

CUVÂNTUL AUTORULUI

Dragi cititori,

În paginile acestei cărți, mi-am propus să explorăm împreună fascinanta lume a criminalisticii, un domeniu care, pe parcursul timpului, a evoluat într-un mod remarcabil.

„Criminalistica prin oglinda timpului – Evoluție și inovație în domeniu” nu este doar o simplă prezentare a tehnicilor și metodologiilor utilizate în investigarea criminalității, ci o invitație la reflecție asupra modului în care trecutul influențează prezentul și viitorul acestui domeniu crucial.

Într-o lume în care criminalitatea devine din ce în ce mai complexă, am o deosebită bucurie să vă prezint această lucrare, „Criminalistica prin oglinda timpului – Evoluție și inovație în domeniu”, pentru că este esențial să înțelegem cum a evoluat acest domeniu fascinant, ce inovații au fost implementate și care sunt perspectivele viitoare. Într-o societate în continuă schimbare, în care criminalitatea devine tot mai sofisticată, inovația și flexibilitatea sunt esențiale pentru a face față provocărilor contemporane. Prin această lucrare, m-am străduit să aduc la lumină nu doar progresele tehnologice, ci și impactul lor asupra practicii criminalistice și asupra justiției în general. Criminalistica nu este doar un set de tehnici, ci un amalgam de știință, tehnologie, analiză și intuiție.

Această carte își propune să aducă laolaltă aceste elemente și să evidențieze modul în care interacțiunea lor a dus la progrese semnificative în investigarea infracțiunilor. Doresc să vă ofer o privire de ansamblu asupra istoriei acestui domeniu, subliniind momentele cheie de dezvoltare și transformare.

Fiecare capitol este conceput pentru a oferi perspective diverse, de la cele istorice la cele moderne, ilustrând cum știința, tehnologia și etica se împletesc în căutarea adevărului. Vreau să încurajez fiecare cititor să privească dincolo de faptele prezentate și să participe la o discuție mai amplă despre rolul criminalisticii în construirea unei societăți mai sigure și mai juste. Sper ca fiecare pagină să vă ofere nu doar informații valoroase, ci și motivația de a vă implica activ în această lume dinamică. Fie ca această lucrare să fie un ghid care să vă conducă în explorarea complexității criminalisticii, animând astfel dorința de cunoaștere și de aprofundare a subiectelor abordate.

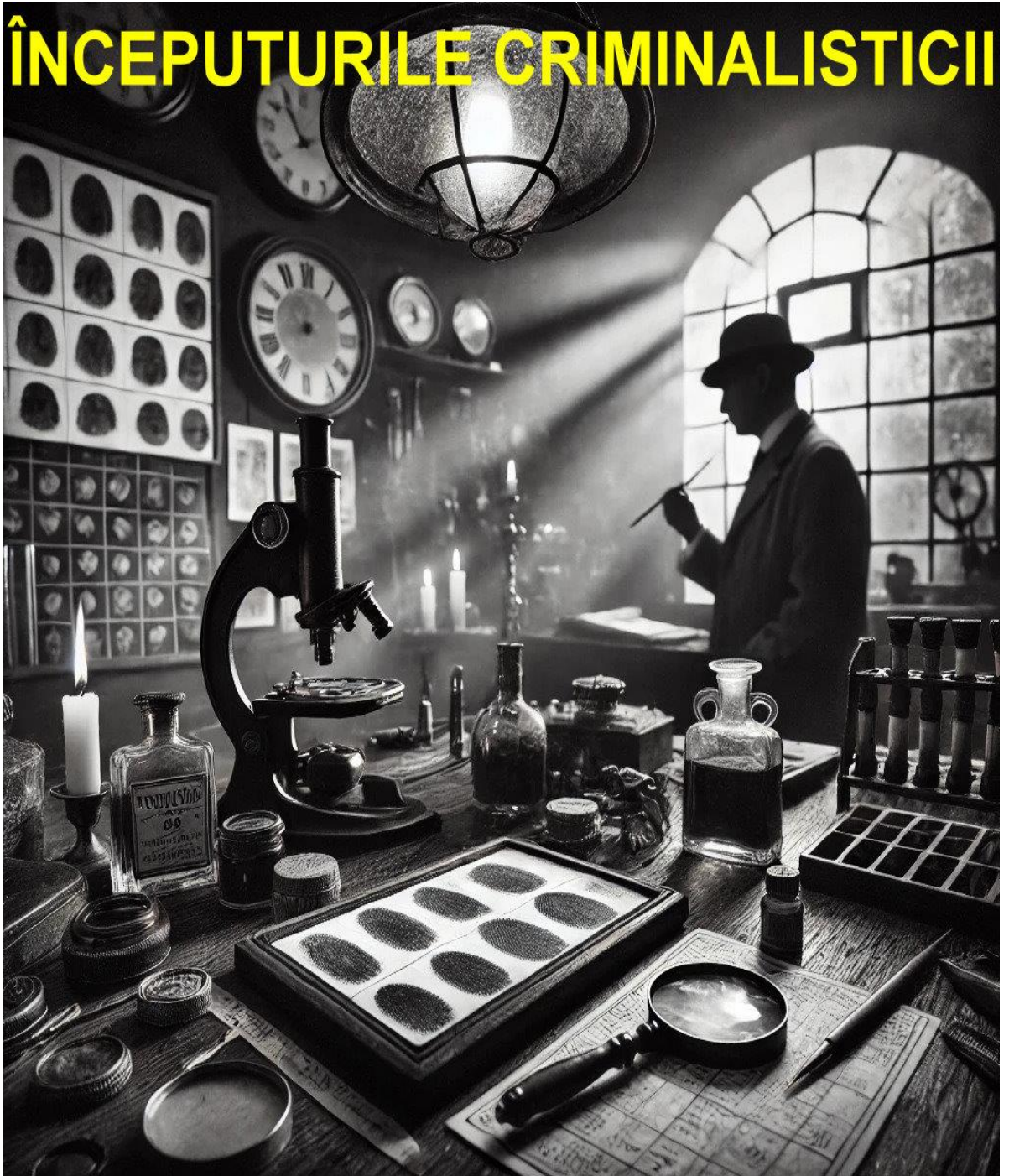
De asemenea, sper ca această carte să vă inspire să explorați mai departe acest domeniu fascinant și să contribuiți la îmbunătățirea metodelor de investigare și a sistemelor de justiție. Fie ca ea să servească drept un ghid valoros în căutarea cunoașterii și a adevărului, dorind să inspir viitoarele generații de specialiști să continue să inoveze și să exploreze noi metode de lucru.

Pentru alegerea de a citi această carte, vă doresc ca această lectură să vă inspire și să vă îmbogățească perspectivele! Vă mulțumesc pentru interesul acordat și vă urez o lectură plăcută!

Cu sinceritate,

EXPERT CRIMINALIST
Cătălin-Gabriel BUTOI -PUȚ

ÎNCEPUTURILE CRIMINALISTICII

Criminalistica fiind știința care investighează infracțiunile pentru a identifica și prinde infractorii, are rădăcini vechi, dar începuturile sale ca domeniu științific bine structurat datează din secolele XIX și XX.

Primele metode de investigare criminalistică au evoluat gradual, odată cu dezvoltarea tehnologiei și a științelor naturale.

Începuturile criminalisticii se regăsesc în istoria îndelungată a societății umane, unde nevoia de a înțelege și de a investiga crimele au existat din cele mai vechi timpuri.

În antichitate și Evul Mediu, metodele de identificare a suspecților se bazau adesea pe mărturii și recunoaștere vizuală, dar erau rudimentare și deseori ineficiente. Totuși, existau metode primitive, cum ar fi analiza locului faptei, examinarea urmelor sau folosirea unor mijloace precum ceara sau lutul pentru amprentarea diferitelor obiecte.

De-a lungul istoriei, criminalistica a evoluat de la metode primitive bazate pe observație și credințe religioase la tehnici avansate bazate pe știință și tehnologie. Acest progres continuu reflectă nevoia umană de justiție și adecvarea proceselor de investigare.

Criminalistica a evoluat din tehnici rudimentare de investigare în practici științifice sofisticate, fiind un domeniu interdisciplinar care îmbină științe precum chimia, biologia, fizica, matematica, psihologia, logica, medicina legală, entomologia, tehnologia informației, etc. Acest proces a dus la crearea unor metode precise și riguroase care stau la baza justiției moderne.

Totuși, plecând de la începuturile ei, trebuie spus că, criminalistica în antichitate nu era organizată ca o știință, dar existau totuși metode rudimentare de investigare și identificare a criminalilor. În acele vremuri, societățile antice, precum cele egiptene, mesopotamiene, chineze, grecești și romane, aveau sisteme judiciare și încercau să asigure ordinea și dreptatea prin metode specifice contextului cultural și tehnologic al epocii.

În antichitate, metodele de investigare a criminalității erau rudimentare și se bazau în mare parte pe observație, tehnici empirice și tradiții culturale. În Egiptul antic, existau practici rudimentare de examinare a cadavrelor. „Codul lui Hammurabi”¹ (circa 1754 î.Hr.) este una dintre primele coduri legale care includea ideea de dovadă, care stipula pedepse pentru faptele ilegale și indica importanța dovedirii vinovăției prin mărturii și dovezi. În Egiptul Antic practicile egiptenilor utilizau metode rudimentare de investigare, implicând mai mult autoritatea divină în judecățile umane, unde zeii erau considerați cei care decideau soarta vinovaților.

În schimb, societățile antice se bazau pe mărturiile martorilor oculari pentru a determina faptele.

---

¹ https://ro.wikipedia.org/wiki/Codul_lui_Hammurabi

Mărturiile martorilor oculari în societățile antice erau esențiale pentru procesul de judecată și pentru investigarea infracțiunilor.

Iată câteva caracteristici și practici legate de aceste mărturii în diferite culturi antice:

- *Acuratețea și credibilitatea:* Mărturiile martorilor oculari erau adesea subiective și depindeau de percepția individuală. Aceasta putea duce la greșeli de interpretare sau la prezentarea distorsionată a evenimentelor. Martorii puteau fi influențați de emoții, prejudecăți sau condiții externe. De exemplu, stresul, frica sau presiunea socială puteau afecta cum și ce își aminteau și relatau evenimentele.
- *Tipurile de mărturie:* În societățile antice, mărturiile erau de obicei comunicate verbal, în cadrul audierilor în fața autorităților sau a liderilor comunității. În unele civilizații avansate, cum ar fi Mesopotamia și Egiptul, erau folosite scrierile cuneiforme sau hieroglifice pentru a înregistra mărturia. Aceste documente erau apoi folosite ca dovezi în instanță.
- *Sistemul juridic și rolul martorilor oculari:* În unele societăți, comunitatea sau un grup de seniori erau implicați în procesul de judecată, iar martorii oculari erau chemați să își prezinte mărturiile în fața acestora. Credibilitatea unui martor ocular depindea adesea de reputația acestuia în comunitate. O persoană respectată avea mai multe șanse să fie ascultată decât cineva cunoscut ca fiind discreditat.
- *Proceduri judiciare:* Martorii erau adesea supuși unor interviuri riguroase de către autorități, care căutau să evidențieze orice contradicții în mărturie sau detalii neclare. În unele culturi, se utiliza un sistem de „probă de caracter” în care martorii erau evaluați pe baza credibilității lor personale și mai puțin pe baza conținutului mărturiei în sine.
- *Comportamentele martorilor²:* Unele societăți implementau mărturii juraților, unde un grup de indivizi erau aleși să judece veridicitatea mărturiilor prezentate. Unele societăți cred că o persoană ar putea fi judecată prin observație, unde martorii urmau să urmărească comportamentele și reacțiile indivizilor în timpul proceselor pentru a evalua sinceritatea acestora.
- *Folclorul și superstițiile:* Biodiversitatea culturală a dus la utilizarea ritualurilor pentru a determina vinovăția. De exemplu, unii deviau, gândeau că zeii sau spiritele puteau indica vinovatul prin diverse semne. În anumite culturi, se recurgea la oracole sau cărți sfinte pentru a prezice rezultatul unei investigații sau pentru a găsi un indiciu.
- *Proceduri legale primitive:* În anumite societăți, indivizii erau încurajați să se denunțe singuri în fața autorităților, uneori fiind promovați prin metode de

---

² *Martorul pe tărâmul justiției* de Buneci Petre, Butoi Ioana Teodora, 2004.

tortură sau amenințări. În unele culturi, se practica rezolvarea disputelor prin dueluri, unde individul considerat nevinovat putea să-și dovedească nevinovăția prin victorie în fața acuzatorului.

- *Judecățile divine:* Multe culturi credeau că zeii sau forțele supranaturale puteau judeca și răsplăti vinovăția. Așadar, practicile religioase și ceremoniale au fost parte integrantă a procesului de justiție. Această metodă se referea la scufundarea unei persoane acuzate într-o apă sacrală; cei vinovați ar fi fost considerați a fi în pericol și s-ar fi înecat, în timp ce cei nevinovați ar fi fost salvați.
- *Testimoniale și proceduri verbale:* Din cauza lipsei dovezilor fizice, discuțiile dintre acuzatori și apărarea suspectului erau esențiale în determinarea verdictului. În micile comunități, reputația joacă un rol crucial – individul era judecat pe baza comportamentului, legislativului și interacțiunilor sociale cu ceilalți membri ai comunității.

Mărturiile martorilor oculari au avut un rol crucial în sistemele de justiție ale societăților antice.

Deși tehnicile contemporane de investigare și probare au avansat, este interesant de observat cum influența, reputația și percepția socială rămân teme recurente în analiza depunerilor de mărturie.

Metodele rudimentare de investigare din antichitate erau adesea subiective și influențate de percepții culturale și religioase, ceea ce ducea la erori în procesul de justiție. Aceste practici s-au dezvoltat treptat în timp, fiind influențate de progresele științifice și filozofice, avansând către tehnici mai moderne și raționale în criminalistică.

Dovezile și mărturiile în Grecia antică: Filosofii și juriștii greci, cum ar fi Aristotel, au început să discute despre metodele de cercetare a adevărului. Aristotel a afirmat că dovezile fizice ar trebui să fie folosite pentru a susține acuzațiile, promovând ideea de analiză a locului crimei.

Aristotel a avut o influență semnificativă asupra gândirii juridice și a metodei de investigare a crimelor, punând un accent deosebit pe importanța dovezilor fizice.

Iată cum s-a manifestat această idee în scrierile și conceptele sale:

Raționamentul și observația: Aristotel a fost un promotor al raționamentului logic și al observației ca instrumente esențiale pentru a ajunge la adevăr. El a subliniat necesitatea de a baza concluziile pe dovezi observabile și verificabile. În opere precum „Analytică posteriori” și „Etica nicomahică,” el discută despre raționamente deductive și inductive, argumentând că dovezile concrete sunt fundamentale pentru stabilirea adevărului într-o dispută sau în judecată.

Importanța dovezilor fizice: Aristotel a susținut că dovezile fizice, cum ar fi obiectele lăsate la locul crimei, urmele lăsate de infractori sau alte indicii materiale, trebuie analizate în mod sistematic pentru a susține o acuzație. Această idee de bază a

continuat să evolueze, influențând dezvoltarea ulterioară a metodei științifice și a proceselor juridice, unde probele fizice au devenit fundamentale în investigațiile criminale.

Analiza rațională: Aristotel a plecat de la premisa că, pentru a dovedi o acuzație, este necesar să se folosească argumente raționale și observabile, nu doar declarații de autoritate sau mărturii subiective. El a promovat ideea că judecătorii și investigatorii ar trebui să fie capabili să analizeze critic dovezile și să determine valorile lor probatorii printr-o înțelegere rațională a contextului și circumstanțelor.

Influențele pe termen lung: Conceptul Aristotelic de a susține acuzațiile cu dovezi fizice a influențat dezvoltarea ulterioară a dreptului și a investigației criminale în Europa medievală și renaștere. Această abordare rațională a predicat o schimbare de paradigmă, îndepărtându-se de credințele și superstițiile anterioare care dominau sistemele judiciare.

Aplicarea principiilor lui Aristotel în jurisprudență:

- **Principiul non-contradicției³:** Aristotel a dezvoltat principiul non-contradicției, care afirmă că o afirmație și negarea acesteia nu pot fi adevărate simultan. Acest principiu este fundamental în logica legală și în stabilirea adevărului în cadrul proceselor judiciare. Principiul non-contradicției afirmă că „este imposibil ca aceeași propoziție să fie atât adevărată, cât și falsă în același timp și în același sens”. Acest principiu se poate exprima simbolic astfel: pentru orice propoziție (P), nu este posibil ca (P) să fie adevărat și ($\neg$ P) (negarea lui (P)) să fie adevărat în mod simultan. Acest principiu se aplică nu doar în logica formală, ci și în argumentația rațională, constituind o bază pentru raționamentele valide și coerente. Aristotel considera că principiul non-contradicției este fundamental pentru orice formă de gândire și discurs rațional. Orice argument sau concluzie care se bazează pe informații contradictorii nu poate duce la adevăr. Această idee este esențială pentru determinarea adevărului în știință și în secțiunile de judecată. O afirmație trebuie să fie susținută de dovezi și să fie consistentă pentru a fi considerată adevărată. În contextul legal, aplicarea principiului non-contradicției ajută la evaluarea mărturiilor, dovezii și a argumentelor dintr-un proces. În cazul în care mărturiile diferă radical, acestea pot conduce la o analiză critică a validității fiecărei părți. În comunicarea juridică și filosofică, respectarea acestui principiu este esențială pentru formarea de argumente solide. Un discurs contrar acestui principiu poate crea confuzie și neînțelegeri. De-a lungul istoriei filozofice, au existat critici și dezbateri asupra principiului non-contradicției. Unii filosofi, precum Hegel, au propus ideea că contradicțiile pot coexista și că dezvoltarea gândirii implică

³ Note: 1 Aristotel, Organon, II, *Analitice Secunde*, 71a, Editura Iri, București, 1997

reconcilierea opozițiilor. În epoca contemporană, principiul non-contradicției este adesea examinat în contextul relativismului și postmodernismului, unde se contestă ideea de adevăr absolut. Principiul non-contradicției este unul dintre cele trei principii fundamentale în logica clasică, împreună cu principiul identității și principiul terțului exclus. Acest principiu contribuie, de asemenea, la formularea normelor etice, asigurând coerența între credințe și acțiuni. Ca o concluzie, trebuie spus că principiul non-contradicției este esențial în gândirea Aristotelică și reprezintă o bază fundamentală pentru logica și raționamentele corecte. Importanța sa se extinde dincolo de filozofie și logică, jucând un rol crucial în știință, judecată și etica morală. Rămâne un concept central în analiza discursului și în formarea opiniei fundamentate.

- **Evidența circumstanțială⁴:** Evidența circumstanțială este un concept important atât în filozofia aristotelică, cât și în contextul investigațiilor și proceselor judiciare. Deși Aristotel a subliniat importanța dovezilor directe, el a recunoscut și valoarea dovezilor circumstanțiale. Acestea sunt dovezi care sugerează o concluzie, dar nu o dovedesc direct. Această distincție a fost importantă în modul în care s-a dezvoltat raționamentul legal. Evidența circumstanțială se referă la dovezile care nu dovedesc direct o acuzație, dar sugerează o concluzie pe baza unor circumstanțe asociate. Spre deosebire de dovezile directe, care oferă o legătură directă între suspect și crimă (de exemplu, o mărturie a unei persoane care îl vede pe suspect comițând infracțiunea), dovezile circumstanțiale implică o analiză a contextului și a detaliilor care pot indica vinovăția. Aristotel a subliniat importanța raționamentului inductiv, prin care se trag concluzii generale din cazuri specifice. În acest context, evidența circumstanțială poate juca un rol crucial în formarea judecăților și concluderilor bazate pe observații repetate. Aristotel a folosit exemple din viața cotidiană pentru a explica cum pot fi formulate concluzii bazate pe un set de circumstanțe. De exemplu, dacă observi fumul venind dintr-o clădire, poți concluziona că există un incendiu, chiar dacă nu ai văzut flăcările. În sistemele de justiție, dovezile circumstanțiale sunt adesea utilizate pentru a construi o poveste sau o teorie convingătoare despre ce s-a întâmplat într-o anumită situație. Într-un proces, aceste dovezi pot susține acuzații, contribuind la stabilirea vinovăției. Deși dovezile circumstanțiale pot fi convingătoare, acestea trebuie să fie evaluate cu atenție. Aristotel ar fi susținut că o concluzie bazată pe astfel de dovezi trebuie să fie coerentă și să reziste la analiza critică. Unul dintre riscurile utilizării dovezilor circumstanțiale este potențialul de a trasa concluzii

⁴ Bréhier Emile, *Histoire de la philosophie*, I, QuadrigePresses Universitaires de France, 8e Edition, Paris, 1997, p 1

eronate bazate pe impresii sau prejudecăți. De exemplu, un set de dovezi care par a indica vinovăția unei persoane ar putea fi interpretat greșit sau scos din context. În multe cazuri, evidența circumstanțială este utilizată în combinație cu dovezi directe pentru a crea un caz mai solid. Aristotel ar fi recomandat integrarea diverselor tipuri de dovezi pentru a forma o imagine completă a adevărului. Multe cazuri celebre de crimă s-au bazat pe dovezi circumstanțiale pentru a conchide asupra vinovăției. De exemplu, în cazuri în care nu există martori direcți, dar unde există dovezi cum ar fi amprente sau ADN, acestea pot contribui la formarea unui caz solid. Astfel spus, evidența circumstanțială este un instrument important în procesul de judecată și investigare, având rădăcini în gândirea lui Aristotel despre raționament și inducție. Deși aceasta poate fi foarte convingătoare, este esențial ca dovezile să fie interpretate cu atenție și să fie integrate în procesele judiciare pentru a garanta corectitudinea asupra deciziilor luate.

Aristotel a împărțit justiția în două tipuri: *justiția distributivă* (care se referă la distribuția bunurilor și a onorurilor) și *justiția corectivă* (care se aplică în cazurile de prejudiciu). Această viziune a contribuit la definirea normelor legale și la modul în care justiția este percepută în societate.

Aristotel a subliniat legătura dintre justiție și moralitate, argumentând că o societate dreaptă trebuie să asigure nu doar legalitatea, ci și echitatea și corectitudinea în aplicarea legii.

Gândirea lui Aristotel a fost redescoperită în timpul Renașterii, având un impact profund asupra dezvoltării dreptului și filozofiei politice.

Lucrările sale au fost studiate și integrate în gândirea medievală, fiind mixate cu ideile teologice ale vremii. Ideile lui Aristotel au influențat conceptul de drept natural, care susține că există drepturi fundamentale, inerente omului, care ar trebui să fie protejate prin lege. Această noțiune a fost esențială în dezvoltarea gândirii juridice moderne.

Principiile Aristotelice referitoare la dovezi și raționamente continuă să fie relevante în practici moderne de investigare și în sălile de judecată. Folosirea dovezilor fizice, analiza critică a mărturiilor și stabilirea vinovăției pe baza unei analize logice sunt teme recurente astăzi.

Abordarea rațională și bazată pe dovezi inspirată de Aristotel a condus la integrarea metodei științifice în criminalistică, stabilind standarde înalte pentru investigarea crimelor.

Gândirea lui Aristotel a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării conceptelor juridice și metodologice în investigarea criminală. Accentul pe raționament, dovezi fizice și etica justiției a modelat nu doar sistemele legale antice, ci continuă să influențeze gândirea juridică modernă.